

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу
Протокол № 9 від 01.09. 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ІНОЗЕМНА МОВА

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

29 Міжнародні відносини
292 Міжнародні економічні відносини
третій (освітньо-науковий)
Міжнародні економічні відносини

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

обов'язкова
англійська

Розробники:
к.п.н., доцент /підписано КЕП/
к.п.н., доцент

В.о. завідувачки
кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу

Гарант програми:

Вікторія ПЕТРЕНКО
Тетяна ПОГОРСЛОВА

Тетяна ПОГОРСЛОВА

Ірина ОТЕНКО

Харків
2023

ВСТУП

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова» розроблена для здобувачів ступеня доктора філософії третього освітньо-наукового рівня.

Метою викладання навчальної дисципліни є удосконалення іншомовної комунікативної компетентності в академічній, науковій і професійній сферах в усній та письмовій формах на рівні володіння іноземною мовою С2, який є стандартом для ступеня доктора філософії.

Завдання:

вдосконалення системи знань про науковий стиль англійської мови, композиційно-логічну побудову англійського наукового тексту;

набуття умінь роботи з англійським науковим текстом згідно з вимогами до авторів публікацій у наукових міжнародних журналах, зокрема й із використанням інформаційних технологій;

спонування до дотримання засад академічної доброчесності, зокрема запобігання плагіату;

вдосконалення вмінь усного виступу з наданням презентації щодо отриманих науково-прикладних результатів дослідження;

мотивування до дотримання засад конструктивного діалогу (диспуту, дискусії) з урахуванням відмінностей у науковому спілкуванні, що зумовлені соціально-етнічним підґрунтям національної ментальності;

удосконалення умінь з надання об'єктивної оцінки власному науковому твору та/або науковій творчості інших вчених.

Контент навчальної дисципліни «Іноземна мова» для здобувачів ступеня доктора філософії визначається поняттєвим міжпредметним зв'язком між курсом іноземної мови та загальноосвітніми дисциплінами підготовки докторів філософії («Методологія і організація наукових досліджень», «Філософія науки», «Українська мова як іноземна»).

Об'єктом дисципліни є розвиток у здобувачів ступеня доктора філософії іншомовної комунікативної компетентності в усній та письмовій формах для забезпечення ефективного спілкування іноземною мовою в академічному, науковому і професійному середовищі.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і практичні аспекти наукової й професійної комунікації засобами іноземної мови.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН06	СК01, СК04

де, СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері міжнародних економічних відносин та

дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.

СК04. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері міжнародних економічних відносин, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми МЕВ державною та іноземними мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Вступ до академічного письма.

Тема 1. Публікації в англійськомовних міжнародних академічних журналах.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Типи та загальна характеристика англійськомовних наукових журналів: мета, структура, зміст, вимоги до публікацій», «Вимоги зарубіжних журналів, що індексуються в міжнародних базах даних», «Академічні контакти: підготовка до співбесіди щодо тематики наукового дослідження з науковим керівником», «Оформлення особистих відомостей на вимоги журналів з наданням профілю автора в Google Scholar, Scopus, WoS, Orcid».

Тема 2. Текст за спеціальністю як об'єкт наукового пізнання.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Загальна характеристика наукового стилю англійської мови», «Загальна характеристика жанрів англійськомовного академічного письма: монографія, дисертація, реферат, наукова стаття, анотація, тези, рецензія», «Основні відмінності англійськомовних наукових текстів від українськомовних», «Академічні контакти: самопрезентація та представлення теми та концепції наукового дослідження», «Написання академічного резюме (Academic CV)».

Тема 3. Види наукового тексту.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Оглядний текст. Методологічний текст. Емпірико-фактологічний текст. Теоретичний текст. Пояснювальний текст», «Додатковий текст: схеми, графіки, статистичний матеріал тощо», «Вторинний текст: анотації, реферати, конспекти, огляди, рецензії», «Академічні контакти: обговорення вимог до публікації за тематикою дослідження з науковим керівником», «Електронне листування з рецензентами, редакторами, видавниками: лист-запит».

Тема 4. Абзац як архітектонічна одиниця наукового тексту.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Класична форма абзацу: формулювання теми, її розробка, висновки. Зв'язок речень в абзаці. Роль першого речення в абзаці. Інформативний центр речення. Розташування нової інформації», «Структура та типи абзаців в академічному письмі: класифікація, визначення, порівняння, опис, пояснення, ілюстрація, аргумент, перерахування (перелік)», «Академічні контакти: специфіка участі в науковій дискусії (обговорення «за» та «проти» основної концепції дослідження)», «Електронне листування з організаторами академічних заходів: подання аплікаційної форми на участь у міжнародних конференціях».

Змістовий модуль 2. Підготовка та оприлюднення результатів науково-дослідницької праці.

Тема 5. Вторинні наукові тексти: конспект, реферат. Цитування. Плагіат.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Вторинні наукові тексти: конспект, реферат. Конспектування: опис, оповідь, міркування. Реферування (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат)», «Правила цитування та посилання на використані джерела, оформлення списку використаних джерел», «Види плагіату у наукових публікаціях. Переваги та потенційні обмеження у використанні інструментів штучного інтелекту в академічному письмі (Chat GPT, QuillBot AI, Jasper.AI, Grammarly, Scribbr, Editpad, Ref N Write, WordAI, тощо)», «Написання реферату до наукової статті (2000 друк. знаків)», «Академічні контакти: специфіка участі в науковій дискусії (наведення доказової база дослідження)».

Тема 6. Класифікація, зміст, структура та оформлення статей в наукових журналах.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Класифікація статей в англійських наукових журналах: емпірична стаття (тематичне дослідження), теоретична стаття, методологічна стаття, огляд літератури», «Вимоги до змісту та структури наукової статті: модель структури IMRAD. Складання розширеного плану до наукової статті відповідно до структури IMRAD», «Академічні контакти: специфіка участі в науковій дискусії (як ввічливо перебити співрозмовника)».

Тема 7. Вторинні наукові тексти: анотація до наукової статті, тези.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Зміст та структура анотації до наукової статті в англійських наукових журналах. Модель написання анотації до наукової статті», «Підготовка і написання тез. Зміст та структура тез», «Академічні контакти: обговорення експериментальної бази дослідження з науковим керівником та колегами».

Тема 8. Презентація наукових досліджень. Встановлення академічних

контактів.

Набуття комунікативної компетентності іноземною мовою за тематикою: «Організація слайд-шоу. Структура, зміст, дизайн слайдів», «Засоби візуалізації наукових досліджень: таблиці і графіки», «Презентація доповіді. Мовленнєві кліше презентації: привітання, представлення змісту основних частин, відповіді на питання, реагування на складні й незручні питання тощо)», «Стендова (постерна) доповідь: вимоги, структура», «Використання соціальних мереж/порталів для встановлення академічних контактів і обміну науковою інформацією: створення авторського профілю науковця в соціальній мережі або в наукових інформаційних мережах (типу LinkedIn, ResearchGate)», «Встановлення академічних контактів на міжнародній конференції та основні «формули» спілкування в ситуаціях, пов'язаних з участю в міжнародних наукових конференціях».

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять / завдань

Назва теми та завдання	Зміст
Тема 1. Завдання 1	Теми практичних занять: Типи та загальна характеристика англomовних наукових журналів: мета, структура, зміст, вимоги до публікацій; Вимоги зарубіжних журналів, що індексуються в міжнародних базах даних; Академічні контакти: підготовка до співбесіди щодо тематики наукового дослідження з науковим керівником; Оформлення особистих відомостей на вимоги журналів з наданням профілю автора в Google Scholar, Scopus, WoS, Orcid.
Тема 2. Завдання 2	Теми практичних занять: Загальна характеристика наукового стилю англійської мови. Принципи академічного письма; Загальна характеристика жанрів англomовного академічного письма: монографія, дисертація, реферат, наукова стаття, анотація, тези, рецензія; Основні відмінності англomовних наукових текстів від україномовних; Академічні контакти: самопрезентація та представлення теми та концепції наукового дослідження; Написання академічного резюме (Academic CV).
Тема 3. Завдання 3	Теми практичних занять: Оглядовий текст. Методологічний текст. Емпірико-фактологічний текст. Теоретичний текст. Пояснювальний текст; Додатковий текст: схеми, графіки, статистичний матеріал тощо; Вторинний текст: анотації, реферати, конспекти, огляди, рецензії; Академічні контакти: обговорення вимог до публікації за тематикою дослідження з науковим керівником; Електронне листування з рецензентами, редакторами, видавниками: лист-запит.
Тема 4. Завдання 4.	Теми практичних занять: Класична форма абзацу: формулювання теми, її розробка, висновки. Зв'язок речень в абзаці. Роль першого речення в абзаці. Інформативний центр речення. Розташування нової інформації; Структура та типи абзаців в

	<p>академічному письмі: класифікація, визначення, порівняння, опис, пояснення, ілюстрація, аргумент, перерахування (перелік); Академічні контакти: специфіка участі в науковій дискусії (обговорення «за» та «проти» основної концепції дослідження); Електронне листування з організаторами академічних заходів: подання апікаційної форми на участь у міжнародних конференціях.</p>
<p>Тема 5. Завдання 5</p>	<p>Теми практичних занять: Вторинні наукові тексти: конспект, реферат. Конспектування: опис, оповідь, міркування. Реферування (реферат-конспект, реферат-резюме, оглядовий реферат); Правила цитування та посилання на використані джерела, оформлення списку використаних джерел; Види плагіату у наукових публікаціях; Переваги та потенційні обмеження у використанні інструментів штучного інтелекту в академічному письмі (Chat GPT, QuillBot AI, Jasper.AI, Grammarly, Scribbr, Editpad, Ref N Write, WordAI, тощо); Написання реферату до наукової статті (2000 друк. знаків); Академічні контакти: специфіка участі в науковій дискусії (наведення доказової база дослідження)</p>
<p>Тема 6. Завдання 6</p>	<p>Теми практичних занять: Класифікація статей в англійськомовних наукових журналах: емпірична стаття (тематичне дослідження), теоретична стаття, методологічна стаття, огляд літератури; Вимоги до змісту та структури наукової статті: модель структури IMRAD. Складання розширеного плану до наукової статті відповідно до структури IMRAD; Академічні контакти: специфіка участі в науковій дискусії (як ввічливо перебити співрозмовника).</p>
<p>Тема 7. Завдання 7.</p>	<p>Теми практичних занять: Зміст та структура анотації до наукової статті в англійськомовних наукових журналах; Модель написання анотації до наукової статті; Підготовка і написання тез. Зміст та структура тез; Академічні контакти: обговорення експериментальної бази дослідження з науковим керівником та колегами.</p>
<p>Тема 8. Завдання 8.</p>	<p>Теми практичних занять: Організація слайд-шоу. Структура, зміст, дизайн слайдів; Засоби візуалізації наукових досліджень: таблиці і графіки; Презентація доповіді. Мовленнєві кліше презентації: привітання, представлення змісту основних частин, відповіді на питання, реагування на складні й незручні питання тощо); Стендова (постерна) доповідь: вимоги, структура; Використання соціальних мереж/порталів для встановлення академічних контактів і обміну науковою інформацією: створення авторського профілю науковця в соціальній мережі або в наукових інформаційних мережах (типу LinkedIn, ResearchGate); Встановлення академічних контактів на міжнародній конференції та основні «формули» спілкування в ситуаціях, пов'язаних з участю в міжнародних наукових конференціях.</p>

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1. Публікації в англомовних міжнародних академічних журналах.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 2 Текст за спеціальністю як об'єкт наукового пізнання.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 3 Види наукового тексту.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 4. Абзац як архітектонічна одиниця наукового тексту.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 5. Вторинні наукові тексти: конспект, реферат. Цитування. Плагіат.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 6. Класифікація, зміст, структура та оформлення статей в наукових журналах.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 7. Вторинні наукові тексти: анотація до наукової статті, тези.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання
Тема 8. Презентація наукових досліджень. Встановлення академічних контактів.	Огляд теоретичного матеріалу за темою. Виконання лексико- граматичних завдань за темою. Виконання індивідуального завдання

Кількість годин практичних (семінарських) занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни за комунікативними методами викладання англійської мови для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів ступеня доктора філософії передбачене застосування технології змішаного навчання (blended learning), а саме таких методів та форм навчання та викладання: індивідуальна або парна робота (за кожною темою), робота в тріадах або малих групах (за кожною темою), мовні рольові ігри (за підтемою «Академічні контакти» кожної теми), презентації (за темою «Презентація наукових досліджень. Встановлення академічних контактів.»), диспут (за темою «Презентація наукових досліджень. Встановлення академічних контактів.»), виконання індивідуального науково-дослідницького проєкту за тематикою власного дослідження (за темою «Презентація наукових

досліджень. Встановлення академічних контактів.»), студентські конференції (за темою «Презентація наукових досліджень. Встановлення академічних контактів.»)

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів ступеня доктора філософії.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача ступеня доктора філософії.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичне заняття – 48 балів, самостійна робота – 30 балів, індивідуальне-дослідницьке завдання за тематикою власного дослідження – 12 балів, презентація індивідуально-дослідницького завдання оцінюється у 10 балів.

Семестровий контроль: Залік

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Рекомендована література

Основна

1. Bogolepova S., et al. English for Academics. Book 2 : A Communication Skills Course for Tutors, Lecturers and PhD Students. / S. Bogolepova, et al. – Cambridge, Cambridge University Press, Cop, 2015. – 171 p.
2. Hamp-Lyons L., Heasley B. Study Writing : A Course in Writing Skills for Academic Purposes. / L. Hamp-Lyons, B. Heasley. – Cambridge ; New York, Cambridge University Press, 2006. – 213 p.
3. Hewings M., et al. Cambridge Academic English : C1 Advanced : An Integrated Skills Course for EAP. Student's Book. / M. Hewings, et al. – Cambridge, Cambridge University Press, 2012. – 176 p.

4. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use. Edition with Answers/ M. McCarthy, F. O'Dell. – Cambridge, Cambridge University Press, 2016. – 174 p.
5. Powell M. Dynamic Presentations. / M. Powell. – Cambridge, Cambridge University Press, 2016. – 96 p.
6. Thaine C. Cambridge Academic English. An Integrated Skills Course for EAP. Student's Book. Intermediate. / Thaine.C. Cambridge University Press, 2012. — 180 p.

Додаткова

7. Петренко В. О. Формування навичок критичного мислення здобувачів ступеня доктора філософії засобами дисципліни «Академічна англійська» / В. О. Петренко //Інноваційна педагогіка. – Одеса: ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2019. – Вип. 13 .(Том 1.) – С. 145-147.<http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23273>
8. Lingua-Ethological Causes of Communicative Failures: Pragmatic Aspect / O. Dubtsova, V. Petrenko, O. Kovalenko, N. Samsonenko // Journal of Educational and Social Research - Vol. 10(1), 2020. – P. 143 <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23674>

Інформаційні ресурси

9. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця Дисципліна : Іноземна мова, канд. пед. наук, доц. Петренко В.О.|Academic English for PhD students, PhD in Ed. Sc., Ass. Prof. Viktoriia Petrenko [Electronic resource]. - Access mode: <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=5129>
10. British National Corpus (through BYU) – URL:<http://corpus.bvu.edu/bnc/>
11. English Vocabulary Exercises ZbEnglish.net.Vocabulary Exercises for the Academic Word List. – URL:<http://zbenglish.net/sites/voca/AWL/index.htm>
12. Global English Corpus (through BYU). – URL: <https://corpus.bvu.edu/qlowbe/>
13. Proofreading and Editing tips: editina.htm Corpora. – URL: <http://www.lrc.com/tips/prooft-eadinq>
14. The Purdue University Online Writing Lab. – URL:<https://owl.purdue.edu/>
15. The University of Manchester: Academic Phrasebank. – URL: <http://www.phrasebank.manchester.ac.uk/>
16. Writing a thesis sentence (exercises). – URL:<http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/545/1/>